

PRIROČNIK

ZA UPRAVLJAVCE NARAVNIH KOPALIŠČ IN MARIN

UPRAVA
REPUBLIKE
SLOVENIJE

ZA ZAŠČITO IN REŠEVANJE

ARSO OKOLJE

UVOD

Turistični delavci ugotavljajo, da podnebne spremembe predstavljajo nov izziv, ki prinaša globalnemu turizmu več tveganja kot priložnosti in ki napoveduje regijsko, sezonsko in produktno prerazporeditev turističnih tokov. Turisti se tem spremembam naglo prilagajajo, želijo si dopustovati v neokrnjeni naravi, v privlačnih »zelenih« krajih.

Program MODRA ZASTAVA je promocijsko orodje in mednarodno priznan sistem odličnosti, s pomočjo katerega lahko vplivamo na odločitve potrošnikov, kje bodo dopustovali. Služi kot indikator ekološke kakovosti turistične destinacije, zato je pomemben za turistično gospodarstvo oziroma za pristojne občine.

Program MODRA ZASTAVA je priznani okoljski znak za trajnostno upravljanje naravnih kopališč (v nadaljevanju kopališč) in marin, namenjen povečevanju okoljske ozaveščenosti na kopališčih, sooblikovanju okoljske etike in spodbujanju okoljsko odgovornega obnašanja. Modro zastavo lahko pridobijo marine in kopališča, ki zadostijo zahtevnim kriterijem. Kriteriji programa Modra zastava so razvrščeni v štiri (4) kategorije:

- okoljska vzgoja in informiranje,
- kvaliteta kopalne vode,
- okoljsko upravljanje,
- varnost in storitve.

Natančen opis kriterijev najdete na spletnih straneh Društva *DOVES-FEE SLOVENIA* (www.drustvo-doves.si)

ali na mednarodnih straneh programa Modra zastava (www.blueflag.global).

Priznanje Modra zastava se podeljuje marinam za celo leto in kopališčem za eno kopalno sezono. Ko v marinah in na kopališčih plapolja Modra zastava, so upravljavci in pristojne občine dolžni nadzirati kakovost oziroma zagotavljati raven zahtevanih storitev. Izvajanje pravil in zahtev preverjajo poleg potrošnikov/uporabnikov tudi nadzorniki Društva *DOVES-FEE SLOVENIA* in nadzorniki Mednarodne fundacije za okoljsko vzgojo - FEE (angl. *Foundation for Environmental Education*) s sedežem na Danskem. Upravljalce in javnost opozarjajo na morebitne pomanjkljivosti, ki jih je treba v najkrajšem možnem času odpraviti, sicer lahko Modro zastavo – znamenje kakovosti – izgubijo.

Fotografija 1: Reševalni stolp z Modro zastavo in belo zastavo

V priročniku so predstavljeni primeri dobre prakse programa Modra zastava in kriteriji, na katere lahko neposredno vpliva upravljavec kopališča ali marine s svojo ekipo. Navedena so priporočila s komentarji in slikovnim prikazom možnih rešitev. Lepo urejeno in dobro vodeno kopališče ali marina uporabnikom nudi čisto, varno in prijetno okolje za rekreacijo v in ob vodi.

1 OKOLJSKA VZGOJA IN INFORMIRANJE

Informacijska tabla je glavni vir informacij

Vsako kopališče ali marina z modro zastavo mora imeti informacijsko tablo. Na njej morajo biti zapisane informacije o programu Modra zastava, kontakti upravljavca in nacionalnega ter mednarodnega koordinatorja programa. Na tabli morajo biti navedena tudi bližnja zaščitena območja, varnostna opozorila in pravila obnašanja ter načrt kopališča oziroma marine, za kopališča pa še najnovejši podatki o kakovosti kopalne vode in obratovalni čas. Na kratko mora biti predstavljen tudi program Zeleni ključ.

Informacijska tabla naj bo nameščena čim bližje izobešeni Modri zastavi oziroma na mestu, ki je dobro vidno obiskovalcem in uporabnikom kopališča ali marine.

MODRA ZASTAVA

Grajsko kopališče Bled

PROGRAM MODRA ZASTAVA

Evropski akreditirani znak Modra zastava je mednarodna priprava za kopalnice in marine. Vsebuje sedemdeset kriterijev, ki jih morajo izpolniti vsi kandidati za Modro zastavo.

- 1. OKOLJSKO INFORMIRANOSTI IN VEDENJE**
- Informiranje o zaščitenih območjih in okoljskih dejavnostih
- 2. KVALITETA KOPALNIŠKE VODE**
- Zagotavljanje visoke kakovosti kopalske vode
- 3. OKOLJSKO UPRAVLJANJE**
- Sistematično upravljanje
- 4. VARNOST IN SLUŽBE**
- Varnostna oprema in storitve za ljudi s posebnimi potrebami

Če upravičeni kandidati ne izpolnijo vseh kriterijev, se podeljuje odlični za Modro zastavo.

MODRA ZASTAVA BO VREDNOSTI LE V ČASU URADNE KOPALNIŠKE SEZON, 1. 6. SEPTEMBRA DO 15. OKTOBRA 2024. VSE ZASTAVNE KRITE RIJEVJE PROGRAM MODRA ZASTAVA ZADOLŽI.

Za več informacij o kopanju v kopališčih Modre zastave, obiščite spletno stran: www.modrazastava.si

BLUE FLAG PROGRAMME

The Blue Flag is an international eco-label awarded to beaches and marinas that meet a specific set of criteria in the areas of:

- 1. ENVIRONMENTAL INFORMATION AND EDUCATION**
- provide clear information and environmental education activities
- 2. WATER QUALITY**
- compliance with standards for excellent bathing water quality
- 3. ENVIRONMENTAL MANAGEMENT**
- cleanliness and recycling
- 4. SAFETY AND SERVICES**
- lifeguarding equipment and services for people with disabilities

For more information, please contact the person responsible for the beach!

THE BLUE FLAG WILL ONLY BE FLYING DURING THE OFFICIAL BATHING SEASON (1st June – 15th September) AND WHEN ALL THE REQUIRED BLUE FLAG CRITERIA ARE MET.

For more information, see a full set of criteria please visit: www.modrazastava.si

PROGRAM ZELENI KLJUČ

Priloga Modre zastave je FEE, ki jo izdaja Zveza Zeleni ključ, ki zagotavlja dodatno zaščito okolja in naravnih virov.

Za več informacij o kopanju v kopališčih Modre zastave, obiščite spletno stran: www.zelenikljuc.si

GREEN KEY PROGRAMME

Along with the Blue Flag, the Foundation for Environmental Education also develops another eco-label for accommodation: Green Key.

Find more information at: www.green-key.org

ZAŠČITITE KAR VAM JE POMEMBNO... PROTECT WHAT YOU CARE ABOUT...

Ne smete nič karati v morje. No littering in the sea.	Ne smete kopati v morju. No swimming in the sea.	Ne smete sončiti v morju. No sunbathing in the sea.	Ne smete ribiti v morju. No fishing in the sea.
Ne smete piti alkohola v morju. No drinking alcohol in the sea.	Ne smete kaditi v morju. No smoking in the sea.	Ne smete svetiti ognja v morju. No lighting fire in the sea.	Ne smete voziti vozila v morju. No driving vehicle in the sea.
Ne smete imeti hišnih živali v morju. No pets in the sea.	Ne smete imeti psov v morju. No dogs in the sea.	Ne smete imeti orožja v morju. No weapons in the sea.	Ne smete imeti drog v morju. No drugs in the sea.

ALI STE VARNI NA KOPALIŠČU? ARE YOU SAFE ON THE BEACH?

Ne smete kopati v morju. No swimming in the sea.	Ne smete sončiti v morju. No sunbathing in the sea.	Ne smete ribiti v morju. No fishing in the sea.	Ne smete voziti vozila v morju. No driving vehicle in the sea.
Ne smete piti alkohola v morju. No drinking alcohol in the sea.	Ne smete kaditi v morju. No smoking in the sea.	Ne smete svetiti ognja v morju. No lighting fire in the sea.	Ne smete imeti orožja v morju. No weapons in the sea.
Ne smete imeti hišnih živali v morju. No pets in the sea.	Ne smete imeti psov v morju. No dogs in the sea.	Ne smete imeti drog v morju. No drugs in the sea.	Ne smete voziti vozila v morju. No driving vehicle in the sea.

ZAŠČITENA OBMOČJA SENSITIVE AREAS

BOVŠNJE JEZERO
LAKE BOVŠNJE

Bovšnje jezero je največje naravno jezero v Sloveniji. Voda v jezeru je čista in hladna. V jezeru ne smete kopati, ribiti ali svetiti ognja. V jezeru ne smete imeti hišnih živali, psov, drog ali orožja.

REKA SAVA
RIVER SAVA

Reka Sava je največja reka v Sloveniji. Voda v reki je čista in hladna. V reki ne smete kopati, ribiti ali svetiti ognja. V reki ne smete imeti hišnih živali, psov, drog ali orožja.

SOTEŠKA VINTGAR
THE VINTGAR Gorge

Soteska Vintgar je ena izmed najlepših kraških jam v Sloveniji. V soteski ne smete kopati, ribiti ali svetiti ognja. V soteski ne smete imeti hišnih živali, psov, drog ali orožja.

OKOLJSKE AKTIVNOSTI IN KVALITETA VODE
ENVIRONMENTAL ACTIVITIES AND BATHING WATER QUALITY

Podatki o okoljskih aktivnostih in kakovosti vode so na voljo pri vodi kopališča ali v razpisni štiri info table (glejte spodaj).

Details of environmental activities and water quality are available at the beach manager or in the place marked on the information board.

KUČIČI EMERGENCY CALLS

112 REŠILNI SLUŽBA
FIRE AND RESCUE SERVICE

113 POLICIJA
POLICE

KONTAKTI
CONTACTS

DOVER
DOLNOKRANJSKI OKOLJSKI ZVEZ
DOLNOKRANJSKI OKOLJSKI ZVEZ

INFORMACIJSKA LINIJA
INFORMATION LINE

MODRA ZASTAVA
MODRA ZASTAVA

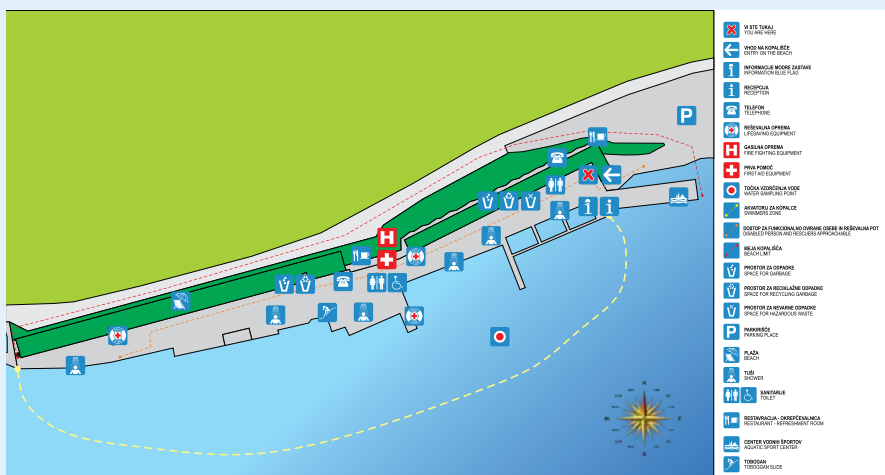
Fotografija 2: Izsek informacijske table za Modro zastavo (Grajsko kopališče Bled)

Pozor!

Poleg informacijske table o programu Modra zastava mora imeti vsako urejeno kopališče z upravljavcem tudi KOPALIŠKI RED, ki mora biti nameščen na vidnem mestu ob vhodu na kopališče.

a) Načrt kopališča in marine

Načrt mora biti skladen z dejanskim stanjem. Za oznake se uporabljajo mednarodni piktogrami, ki označujejo mesto nahajanja, vhod v kopališče ali marino, informacije, telefon, reševalno službo, prvo pomoč, meje kopališča ali marine, kopalne površine, prostore za odpadke, tuše, toaletne prostore, javni prevoz ipd.

Fotografija 3: Izsek načrta kopališča s FEE piktogrami (Grajsko kopališče Bled)

b) Kakovost kopalne vode

Podatke o kakovosti vode je treba objavljati sproti, zadnji podatek ne sme biti starejši od 30 dni. Poleg tega so navedene tudi splošne informacije o kopalni vodi, o izvajanju monitoringa, o izpostavljenosti vode kratkotrajnemu onesnaženju ter o tem, kje so na voljo podrobnejše informacije.

NARAVNO KOPALIŠČE SALINERA					Kopalna voda po Uredbi o upravljanju kakovosti kopalnih voda (Ur. l. RS 25/2008)			
	Kakovost kopalne vode			Qualità dell' acqua balneare		Kopalna sezona / Bathing Season / Stagione balneare / Badesaison		
	Bathing water quality			Badewasser Qualität		1.6.-15.9.		

Kakovost kopalne vode 2016 / Bathing water quality 2016 / Qualità dell' acqua balneare 2016 / Badewasser Qualität 2016								
Datum / Date / Datum	27.5.2016	14.6.2016	27.6.2016	12.7.2016	26.7.2016	9.8.2016	26.8.2016	9.9.2016
Znak / Sign / Segno / Symbol								

Priporočila za kakovost kopalne vode* / Guidance for the bathing water quality* / Le raccomandazioni dell' acqua balneare* / Richtwerte für Badewasser Qualität*			
Escherichia coli (CFU/100 ml)	Intestinalni enterokoki / Intestinal enterococci (CFU/100 ml)	Escherichia coli (CFU/100 ml)	Intestinalni enterokoki / Intestinal enterococci (CFU/100 ml)
≤ 1000	≤ 370	En parameter presaga vrednosti priporočil / One parameter exceed recommended values / Uno dei parametri ha superato il limite raccomandato / Ein Parameter überschreitet den Richtwert	

Kakovost kopalne vode / Bathing water quality / Qualità dell' acqua balneare / Badewasser Qualität (2012 – 2015)	
	Odlična kakovost kopalne vode ★★★★ ★★★★ ★★★★ ★★★★ ★★★★

Kljub ustreznosti voda ni primerna za pitje,
pripravo hrane, po kopanju se priporoča
tuširanje!

Fotografija 4: Informacija o kakovosti kopalne vode

c) Obratovalni čas kopališča

Med kopalno sezono, ki na morju traja od 1. 6. do 15. 9., na celinskih vodah pa od 15. 6. do 31. 8., upravljavci kopališča samostojno določijo obratovalni čas kopališča. To je čas, ko je kopališče odprto za obiskovalce in upravljavec zagotavlja varnost z ustreznim številom prisotnih reševalcev iz vode in nudi ostale storitve.

Fotografija 5: Informacijska tabla za Modro zastavo z dodatnimi informacijami glede kakovosti kopalne vode in obratovalnega časa kopališča

Okoljska vzgoja je temelj programa Modra zastava

Občina mora skupaj z upravljavcem kopališča med kopalno sezono izvesti vsaj pet (5) okoljskih aktivnosti, od katerih je vsaj ena povezana s kopališčem. Za upravljavce marin pa velja, da morajo izvesti tri (3) okoljske aktivnosti. Možne okoljske aktivnosti so npr.: dan Modre zastave, sodelovaje z lokalnimi ekošolami, čistilne akcije, obnovitvene akcije Prej-Potem, sodelovanje z drugimi nevladnimi organizacijami na temo ekologije in varovanja okolja in druge okoljske aktivnosti. Nacionalni koordinator programa Modra zastava je vedno pripravljen pomagati z nasveti, idejami in tudi pri izvedbi raznih delavnic ter predstavitev. Številne primere lahko najdete tudi na mednarodni spletni strani programa Modra zastava (<http://www.blueflag.global/publications>).

Izpostavljam primer igrišča na Debelem rtiču, narejenega iz odpadnih gum, ter primer zglednega sodelovanja ene od slovenskih marin z lokalnim eko vrtcem.

Fotografija 6: Primer igrišča Debeli rtič

Fotografija 7: Primer sodelovanja Marine v Izoli z lokalnim ekovrtcem

2 KAKOVOST KOPALNE VODE NA KOPALIŠČIH

Zahteve za kakovost vode na kopališčih so poenotene v vseh državah Evropske skupnosti. Kakovost se ocenjuje glede na prisotnost dveh indikatorskih bakterij fekalnega onesnaženja v vodi (*Echerichie coli*, intestinalni enterokoki), ki sta v vodi prisotni zaradi bližine izpustov kanalizacije, iztrebkov hišnih živali, ptičev ali zaradi kopalcev in nelegalnih izpustov s turističnih plovil. Tako je upravljavec kopališča ali marine zadolžen za ustrezen ureditev sanitarij in tušev, za odstranjevanje iztrebkov vodnih ptičev in za morebitno omejevanje prisotnosti hišnih živali.

Glede na številčno prisotnost bakterij v zadnjih 4 kopalnih sezonah se kopalno vodo razvrsti v ustrezen razred kakovosti (odličen/dober/zadosten/slab). Modro zastavo prejmejo kopališča, kjer je prisotnost bakterij minimalna oziroma je voda najvišje kakovosti oziroma odlična.

Podatke o mikrobiološki kakovosti vode Agencija RS za okolje sproti objavlja na spletni strani (<http://www.arso.gov.si/vode/kopalne%20vode/>). Ob objavi podatkov se naslovnikom avtomatsko pošlje elektronsko sporočilo, upravljavec kopališča pa je dolžan v čim krajšem času informacijo prenesti na informacijski list na tabli, ki s simboli informira kopalce o ustrezni kakovosti vode (glej fotografijo 4).

Zakonodaja podaja tudi zahteve za spremljanje vidnih nečistoč na gladini vode in fitoplanktonskega cvetenja. Treba je poudariti, da na vodni gladini kopališča ne sme biti plavajočih odpadkov, organski odpadki (npr. morska trava) pa se ne smejo kopičiti na nabrežju in tam gniti. Za čiščenje odpadkov z obeh površin je v skladu z vodno pravico zadolžen upravljavec kopališča. To velja tudi za marine, kjer morajo skrbeti, da je akvatorij marine čist.

Fotografija 8: Čiščenje morske trave v Marini Izola

3 OKOLJSKO UPRAVLJANJE

Upravljavec kopališča oziroma marine mora poskrbeti za red, urejenost in čistočo, prizadevati si mora za odličnost v upravljanju.

Čistoča in urejenost sta ključ do zadovoljnih uporabnikov

Vsa kopališča oziroma pristaniška infrastruktura mora biti redno vzdrževana. Kopališče oziroma marino je treba vsakodnevno očistiti. Poskrbeti je treba za redni odvoz smeti. Na razpolago mora biti dovolj zabojnikov za ločeno zbiranje odpadkov. T. i. ekološki otočki naj bodo lično urejeni in ustrezno označeni. Obiskovalce in uporabnike je treba spodbujati k ločenemu zbiranju odpadkov in odlaganju na ustrezna mesta. Odvrženi cigaretni ogorki niso le neprijetni očem, ampak so lahko tudi nevarni.

Toaletni prostori so ogledalo čistoče. Poskrbeti je treba, da jih je dovolj, da so redno očiščeni, da so dostopni tudi invalidom in otrokom, da je dovolj potrebnega inventarja (toaletni papir, milo ipd.).

Fotografija 9: Kopališče mora biti čisto in urejeno. Primeri slabe in dobre prakse.

Fotografija 10: Ideja, kako »prisiliti« kadilce k uporabi pepelnika – na vhodu na kopališče ponudite majhno lončnico.

Fotografija 11: Če se na nabrežinah kopališča nabira morska trava, jo je treba odstraniti, da ne pride do gnitja in smradu.

Fotografija 12: Kopališče mora imeti zadostno število zabojnikov za smeti, ki jih redno prazni pooblaščenno podjetje.

Fotografija 13: Kopališče mora imeti zabojnike za ločeno zbiranje odpadkov kot npr. za steklo, papir, pločevinke, biološke odpadke, ostalo; le-te redno prazni in odvaža pooblaščen podjetje. Uporabnike se spodbuja k ločevanju odpadkov. Ekološki otočki naj bodo urejeni in ustrezno označeni.

Fotografija 14: Soba za prvo pomoč mora biti ustrezno opremljena.

Fotografija 15: Na kopališču mora biti na voljo zadostno število toaletnih prostorov, ki morajo biti čisti in redno vzdrževani. Vsaj eno kopališče v občini mora imeti prilagojen toaletni prostor za invalidne osebe in zanje prilagojen dostop do kopališča.

Fotografija 16: Vse kopališke zgradbe in objekti morajo biti redno vzdrževani. Prikazujemo primere slabih praks.

Fotografija 17: Upravljavlec mora spodbujati sonaravno mobilnost svojih uporabnikov (javni prevoz, kolesarjenje na urejenih kolesarskih poteh, pešpoti, na parkirišču polnilna mesta za vozila na električni pogon ipd.).

Dodatne zahteve za marine

V marini morajo biti zbiralniki za vsaj tri vrste nevarnih odpadkov. Zabojniki morajo biti ustrezno označeni. Eko otoki morajo biti urejeni in čisti.

Fotografija 18: Primer ekološkega otoka za nevarne odpadke

Marina mora imeti črpalko za fekalne vode (»Toilet tank waste reception«), ki je lahko prenosna ali neprenosna. Priporoča pa se, da ima marina na voljo tudi črpalko za drenažne vode (»bilge pump«). Za marine z manj kot 150 privezi je dovoljeno, da svoje goste za uporabo tovrstnih storitev napotijo v bližnjo marino.

Fotografija 19: Primer črpalke v Marini Portorož

Če ima marina področje za popravilo plovil, mora biti odpadna voda speljana skozi filtrirni sistem, ki preprečuje onesnaženje okolja. Sistem mora biti redno čistjen, vsi odpadki se morajo shranjevati v ustreznih zabojnikih za nevarne odpadke.

Marina mora voditi okoljski dnevnik ali pa uporabljati mednarodne sisteme vodenja, kot jih predpisujejo mednarodni okoljski standardi (npr. ISO 14001 ali EMAS).

Environmental logbook of a Blue Flag Marina

Name of Marina:	Park Marina
Name of responsible person:	Brian Jones
Year:	2004

Activity	Date	Goal	Description	Persons involved	Documentation
Goal	15-01-04	1a	Changing to energy saving bulbs everywhere in the marina.	Brian Jones Peter Smith	
Goal	15-01-04	2a	Change to water saving showers.	Brian Jones Peter Smith	
Action	15-05-04	1a	The bulbs in the office, toilet and in the club were changed. The bulbs	Brian Jones	Copy of bills and photos.

Fotografija 20: Primer okoljskega dnevnika

4 VARNOST IN STORITVE

Za varnost na kopališču in v marini je odgovoren lastnik oziroma upravljavec, ki mora poskrbeti za dosledno izvajanje vseh predpisanih varnostnih ukrepov.

Reševalec iz vode nam lahko reši življenje

Med kopalno sezono za vzdrževanje reda na kopališču, za reševanje iz vode in za dajanje prve pomoči skrbijo za to usposobljeni reševalci. Njihova naloga je tudi, da na prošnjo nudijo pomoč starejšim in funkcionalno oviranim osebam. Na urejenem kopališču z upravljavcem so reševalci iz vode prisotni le v obratovalnem času med kopalno sezono.

Pomembno je, da je glede na velikost in razgibanost kopališča dovolj opazovalnih mest, od koder reševalci iz vode dobro vidijo celotno opazovano območje, še zlasti pa nevarna mesta.

Reševalec iz vode med opazovanjem vodne površine ne sme opravljati drugih nalog.

Reševalec iz vode med opravljanjem dela nosi predpisano uniformo, ki jo sestavlja več kosov oblačil, med katerimi reševalec poljubno izbira. Vsi deli uniforme so oranžne barve in imajo vtisnjen znak reševalca iz vode.

Fotografija 21: Reševalec iz vode

Kopališki red

V kopališkem redu so določena osnovna pravila za obiskovalce kopališča. Nameščen mora biti na vidnem mestu ob vhodu v kopališče. Obvezni so naslednji podatki:

- obratovalni čas kopališča,
- dejavnosti, ki se lahko izvajajo na kopališču,
- način uporabe kopaliških objektov in naprav,
- navodila za zagotovitev reda in varnosti (komu je dovoljen vstop, opozorila in posebne prepovedi),

- higienski red na kopališču,
- razlaga znakov na kopališču,
- posebni ukrepi upravljavca (npr. obvezna uporaba garderobe, predpisana obutev ipd.).

Oprema in sredstva za reševanje iz vode

Kopališče mora imeti predpisano opremo za reševanje iz vode in nudenje prve pomoči, ki jo sestavljajo:

- reševalni obroči (nameščen na vsakih 50 m obale in ob toboganih, skakalnicah in drugih nevarnih mestih),
- reševalne tube (reševalec iz vode naj jo ima stalno ob sebi),
- piščalke,
- megafon,
- telefonska ali radijska zveza,
- oprema za prosto potapljanje,
- neoprenska obleka,
- reševalna vrv z osmico (nameščena na vsakih 50 m obale),
- reševalna deska,
- reševalno plovilo (če je ločitvena linija kopalne površine od obale oddaljena več kot 50 m).

Fotografija 22: Reševalec iz vode na opazovalnem mestu z opremo

Na kaj nas opozarjajo izobešene zastave

Med obratovalnim časom so na kopališču poleg Modre zastave izobešene tudi zastave, ki opozarjajo na varnost glede na vremenske razmere. Drog z zastavo mora biti visok vsaj pet metrov in nameščen vzdolž obale kopališča na vsakih 200 m.

- a) Bela zastava opozarja, da je kopališče odprto in da na njem ni posebnosti.
- b) Rumena zastava opozarja, da je varnost na kopališču omejena in da se ni priporočljivo oddaljevati od obale (npr. zaradi povečanega valovanja, povečane onesnaženosti vode, bližajoče se nevihte ipd.).
- c) Rdeča zastava opozarja, da je kopališče zaprto zaradi večje nevarnosti (npr. ob slabem vremenu).

Na kopališču morajo biti med kopalno sezono v dnevnem obratovalnem času prisotni reševalci iz vode, tudi ko je izobešena rdeča zastava.

Kopališki znaki

Vsako kopališče mora biti opremljeno s predpisanimi znaki za nevarnost in obveznost, za prepoved ter za opozorila oziroma obvestila, ki jih morajo upoštevati obiskovalci kopališča.

Znaki lahko vključujejo tudi besedila v različnih jezikih in morajo biti redno vzdrževani.

Fotografija 23: Kopališki znaki

Navodila za zagotovitev reda in varnosti na kopališču

Predpisana navodila so sestavni del kopališkega reda, upravljavec pa lahko določi tudi posebne ukrepe, ki jih mora prav tako navesti v kopališkem redu.

- Na kopališče ne smejo osebe, ki so pod vplivom alkohola in prepovedanih drog.
- Obiskovalci kopališča morajo upoštevati kopališki red, kopališke znake in opozorila reševalcev iz vode.
- Otroci do sedmega leta starosti smejo na kopališče le v spremstvu staršev ali polnoletne osebe, ki ji je otrok zaupan v varstvo.
- Kopalci se lahko kopajo le na površinah, ki so namenjene kopanju. Na morju se od obale lahko oddaljijo največ 150 m, na stoječih vodah 100 m in na tekočih vodah 30 m.
- Obiskovalci kopališča ne smejo uporabljati kopaliških naprav, če ne upoštevajo navodil ali če ogrožajo svojo varnost ali varnost drugih.

*Fotografija 24: Različna rekreacijska območja naravnega kopališča
(območje za kopalce omejeno z baražo in območje za vodne športe z naklančino)*

Na kopališču in v marini mora biti na razpolago pitna voda.

Vsaj eno kopališče v občini mora biti prilagojeno invalidnim osebam (toaletni prostori, prilagojeni osebam na invalidskem vozičku, klančine za dostop do kopališča ipd.). Priporoča se tudi, da ima kopališče možnost dostopa invalidnim osebam v vodo.

Dostop v marino mora biti mogoč tudi invalidnim osebam. Priporoča se, da ima marina opremo za dostop invalidnim osebam na plovilo.

Fotografija 25: Klančina (»rampa«) za dostop v vodo

Fotografija 26: Voziček za dostop v vodo

Kopališče/marina mora imeti ustrezno označen toaletni prostor za invalidne osebe, njegova lokacija mora biti navedena na informacijski tabli; če je zaklenjen, mora biti napisano (po možnosti večjezično), kje se nahaja ključ.

Fotografija 27: Toaletni prostor, prilagojen invalidnim osebam

V neposredni bližini kopališča ali v marini je treba zagotoviti ustrezno število parkirnih prostorov za invalidne osebe. Priporoča se tudi namestitev pripomočkov za slabovidne osebe.

Dodatne zahteve za marine

V marini mora biti 24 ur na dan na voljo oprema za varstvo pred požarom (npr. hidranti, gasilni aparati ipd.), reševalna oprema in oprema za prvo pomoč, ki od katere koli točke v marini ne sme biti oddaljena več kot 200 metrov in od obale ne več kot 25 metrov.

Fotografija 28: Protipožarna oprema

Fotografija 29: Reševalna oprema

V marini morajo biti pomoli opremljeni s premičnimi ali fiksnimi lestvami za izstop iz vode.

Marina mora biti opremljena z električnimi omaricami in oskrbovati plovila s pitno vodo.

Fotografija 30: Lestve in električne omarice s pitno vodo

PRIROČNIK ZA UPRAVLJALCE NARAVNIH KOPALIŠČ IN MARIN

Glavni in odgovorni urednik: Boris Šušmak

Avtorji teksta: Boris Šušmak, Mateja Poje, Darja Žličar

Avtor fotografij: Boris Šušmak, Mateja Poje, Darja Žličar, arhiv društva DOVES-FEE Slovenia

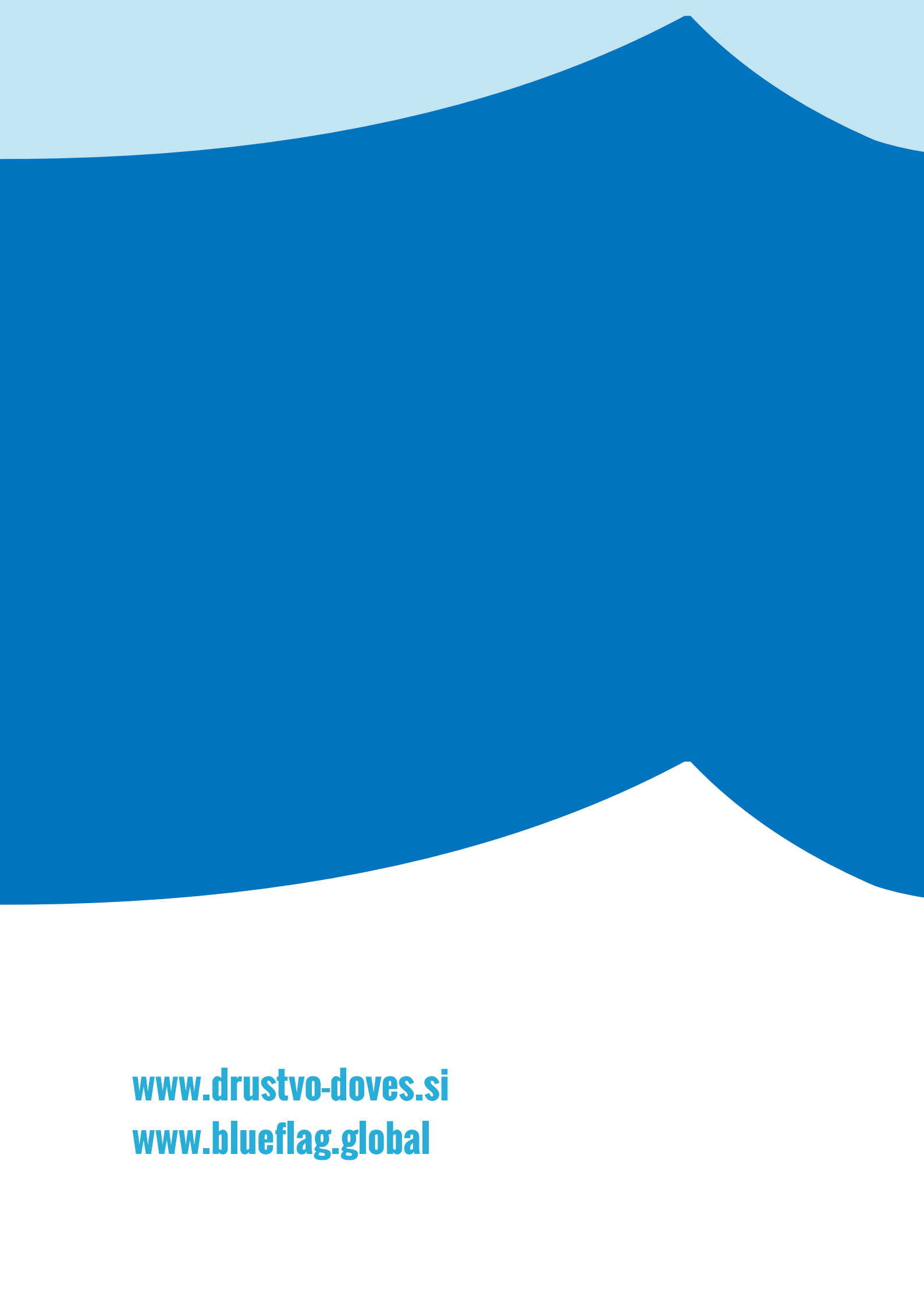
Oblikovanje in prelom: Gregor Jerič

Izdajatelj: Društvo DOVES – FEE Slovenia

Kraj in datum: Portorož, marec 2017

Katalogni zapis o publikaciji (CIP) pripravili v
Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani
COBISS.SI-ID=289325056
ISBN 978-961-93890-9-6 (pdf)

www.drustvo-doves.si
www.blueflag.global